

Revisionsrapport

Granskning av verkställigheten av kommun- fullmäktiges beslut

Sandra Marcusson

juni 2016

Lessebo kommun

pwc

Innehåll

Sammanfattning	3
1. Inledning	4
1.1. Bakgrund.....	4
1.2. Syfte och Revisionsfråga.....	4
1.3. Revisionskriterier	4
1.4. Kontrollmål	5
1.5. Avgränsning	5
1.6. Metod	5
2. Iakttagelser	6
2.1. Rutiner för uppföljning	6
2.1.1. Kommunstyrelsen	6
2.1.2. Socialnämnden	7
2.1.3. Barn- och utbildningsnämnden.....	8
2.1.4. Plan- och miljönämnden	8
2.1.5. Kultur-, fritids- och tekniska nämnden.....	9
2.2. Resultat av ärendegranskning.....	9
2.2.1. Kommunstyrelsen	10
2.2.2. Socialnämnden.....	11
2.2.3. Barn- och utbildningsnämnden	12
2.2.4. Plan- och miljönämnden	13
2.2.5. Kultur-, fritids- och tekniska nämnden	13
3. Revisionell bedömning	15
3.1. Kommunstyrelsen	15
3.1.1. Finns ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av verkställandet av kommunfullmäktiges beslut?	15
3.1.2. Finns ändamålsenliga rutiner för uppföljning och bevakning av beredningsfristen för motioner och medborgarförslag?	15
3.1.3. Har de beslut som fattats av kommunfullmäktige och som föranleder en åtgärd eller som ger ett uppdrag till den kommunala organisationen verkställts?	16
3.2. Socialnämnden.....	16
3.2.1. Finns ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av verkställandet av kommunfullmäktiges beslut?	16
3.2.2. Har de beslut som fattats av kommunfullmäktige och som föranleder en åtgärd eller som ger ett uppdrag till den kommunala organisationen verkställts?	16
3.3. Barn- och utbildningsnämnden	17
3.3.1. Finns ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av verkställandet av kommunfullmäktiges beslut?	17

3.3.2.	Har de beslut som fattats av kommunfullmäktige och som föranleder en åtgärd eller som ger ett uppdrag till den kommunala organisationen verkställts?	17
3.4.	Plan- och miljönämnden	17
3.4.1.	Finns ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av verkställandet av kommunfullmäktiges beslut?.....	18
3.4.2.	Har de beslut som fattats av kommunfullmäktige och som föranleder en åtgärd eller som ger ett uppdrag till den kommunala organisationen verkställts?	18
3.5.	Kultur-, fritids- och tekniska nämnden.....	18
3.5.1.	Finns ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av verkställandet av kommunfullmäktiges beslut?.....	18
3.5.2.	Har de beslut som fattats av kommunfullmäktige och som föranleder en åtgärd eller som ger ett uppdrag till den kommunala organisationen verkställts?	19

Sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna i Lessebo kommun har gett PwC i uppdrag att granska om kommunstyrelsen och nämnderna har en ändamålsenlig och tillräcklig intern kontroll av att kommunfullmäktiges beslut verkställs. Granskningen har genomförts genom intervjuer med nämndsekreterare och förvaltningschefer, en ärendegranskning samt dokumentstudier.

Granskningen visar att 36 av 43 fullmäktigebeslut har verkställts, tre av 43 beslut har delvis verkställts och tre av 43 beslut har inte verkställts. Granskningen visar att tre av fem nämnder inte följer upp huruvida den egna nämnden verkställer fullmäktiges, eller nämndens egna, beslut. Granskningen visar också att det generellt sett saknas dokumenterade/fastställda rutiner för hur bevakning och uppföljning av fullmäktiges beslut ska fungera inom respektive nämnd.

Vi gör följande bedömningar:

- Vi gör bedömningen att kommunstyrelsen delvis har en ändamålsenlig och tillräcklig intern kontroll av att kommunfullmäktiges beslut verkställs.
- Vi gör bedömningen att socialnämnden delvis har en ändamålsenlig och tillräcklig intern kontroll av att kommunfullmäktiges beslut verkställs.
- Vi gör bedömningen att barn- och utbildningsnämnden delvis har en ändamålsenlig och tillräcklig intern kontroll av att kommunfullmäktiges beslut verkställs.
- Vi gör bedömningen att plan- och miljönämnden i huvudsak har en ändamålsenlig och tillräcklig intern kontroll av att kommunfullmäktiges beslut verkställs.
- Vi gör bedömningen att kultur-, fritids-, och tekniska nämnden i huvudsak har ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av verkställandet av kommunfullmäktiges beslut.

För en mer detaljerad bild av våra bedömningar se avsnitt 3. *Revisionell bedömning*.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Av 3 kapitlet 14 § i kommunallagen framgår att det är en uppgift för nämnderna att svara för att kommunfullmäktiges beslut verkställs. Kommunstyrelsen har det yttersta ansvaret för verkställigheten enligt 6 kapitlet 4 § där det framgår att det åligger särskilt styrelsen att verkställa kommunfullmäktiges beslut. Enligt 6 kap. 1 § ska även kommunstyrelsen ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Detta brukar kallas för att kommunstyrelsen har en uppsiktsplikt över nämnderna och de kommunala bolagen. Uppsiktsplikten omfattar bland annat att kommunstyrelsen ska ha uppsikt över huruvida nämnderna verkställer kommunfullmäktiges uppdrag. Om nämnderna och styrelsen inte fullgör detta uppdrag riskerar beslut att inte verkställas och således riskerar demokratin att urholkas.

Ledamöterna i kommunfullmäktige får enligt 4 kap. 16 § kommunallagen väcka motioner i kommunfullmäktige. I sammanhanget har en beredningsfrist införts i kommunallagens 5 kap. 33 §, vilken innebär att en motion bör beredas så att kommunfullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes. Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid ska detta och vad som hittills framkommit i beredningen anmälas till kommunfullmäktige inom samma tid. Om kommunfullmäktige har beslutat att införa möjligheten att lämna medborgarförslag, gäller beredningsfristen även för inkomna medborgarförslag. Det är således viktigt ur såväl en demokratisk som en rättssäker synvinkel att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Med anledning av detta och eftersom området inte har granskats av revisorerna tidigare har revisorerna utifrån en bedömning av väsentlighet och risk gett PwC i uppdrag att granska verkställigheten av kommunfullmäktiges beslut.

1.2. Syfte och Revisionsfråga

Syftet med granskningen är att kontrollera om kommunstyrelsen och nämnderna verkställer kommunfullmäktiges beslut med en tillräcklig intern kontroll. Revisionsfrågan som ska besvaras är:

- Har kommunstyrelsen och nämnderna en ändamålsenlig och tillräcklig intern kontroll av att kommunfullmäktiges beslut verkställs?

1.3. Revisionskriterier

Iakttagelserna i granskningen bedöms bland annat gentemot följande revisionskriterier:

- Kommunallagen (1991:900)
- Kommunfullmäktiges arbetsordning

1.4. Kontrollmål

För att besvara granskningens revisionsfråga kommer följande kontrollmål att beaktas:

- Finns ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av verkställandet av kommunfullmäktiges beslut?
- Finns ändamålsenliga rutiner för uppföljning och bevakning av beredningsfristen för motioner och medborgarförslag?
- Har de beslut som fattats av kommunfullmäktige och som föranleder en åtgärd eller som ger ett uppdrag till den kommunala organisationen verkställts?

1.5. Avgränsning

Granskningen avgränsas till kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, plan- och miljönämnden, kultur-, fritids- och tekniska nämnden samt socialnämnden.

Granskningen avgränsas också till att omfatta de beslut som fattats av kommunfullmäktige från år 2011 till och med år 2014.

1.6. Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer, dokumentstudier och en ärendegranskning. I ärendegranskningen har kommunfullmäktiges beslut som föranleder en åtgärd, eller som ger ett uppdrag till den kommunala organisationen, följts upp.

Intervjuer har genomförts med respektive nämnds förvaltningschef och nämndsekreterare (eller motsvarande). Totalt har fem intervjuer genomförts. Inför intervjuerna har de intervjuade fått ut listor med de ärenden som ska följas upp inom ramen för ärendegranskningen. Detta för att ge de intervjuade möjlighet att utreda och följa upp verkställigheten av besluten samt i vilken utsträckning ärendet har återrapporterats till berörd nämnd eller kommunfullmäktige. Dokument som har granskats är bland annat kommunfullmäktiges protokoll från och med åren 2011 till och med år 2014, kommunfullmäktiges arbetsordning, dokumenterade rutiner avseende uppföljning och bevakning av att kommunfullmäktiges och nämndernas beslut verkställs samt övrig dokumentation som verifierar att besluten har verkställts.

Rapporten har sakavstämmts av kommunchef, kanslisamordnare, plan- och miljöchef, nämndsekreterare för plan- och miljönämnden, socialchef, nämndsekreterare för socialnämnden, utbildningschef, nämndsekreterare för barn- och utbildningsnämnden samt teknisk chef.

2. Iakttagelser

2.1. Rutiner för uppföljning

För att kunna säkerställa att kommunfullmäktiges beslut verkställs är det av stor vikt att de verkställande nämnderna har ändamålsenliga rutiner för uppföljning och bevakning av att beslut verkställs. Det är även av stor vikt att nämnden, i sin helhet, har en tillräcklig intern kontroll avseende ärendebalansen inom sin nämnd.

Nedan redogör vi för nämndernas rutiner för uppföljning och bevakning av de beslut som nämnden har att verkställa.

2.1.1. Kommunstyrelsen

I kommunstyrelsens reglemente fastställs att kommunstyrelsen ska ansvara för att leda och samordna utvecklingen av den kommunala demokratin. Det fastställs bland annat också att kommunstyrelsen ska övervaka att de av kommunfullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten följs. Kommunstyrelsen ska i övrigt ha hand om de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter som inte uppdragits åt annan nämnd.

Kommunstyrelsen har tre slags ”kontroller” av att kommunfullmäktiges beslut verkställs:

1. Bevakningsfunktion i ärendehanteringssystemet
2. Årlig uppföljning/kontroll av alla pågående, ej avslutade ärenden
3. Ärendelista

Den första kontrollen utgörs av en digital bevakning i ärendehanteringssystemet. Kansliet har som rutin att vid expediering av beslut av uppdragskaraktär, där exempelvis kommunfullmäktige ålägger en nämnd att återkomma med information eller utföra ett visst uppdrag åt kommunfullmäktige, sätta bevakning på ärendet i kommunens ärendehanteringssystem. När en bevakning sätts på ett ärende i ärendehanteringssystemet får berörda handläggare och sekreteraren en automatisk påminnelse om ärendet vid det datum då bevakningen är satt.

Den andra kontrollen utgörs av en årlig uppföljning/kontroll av alla pågående, ej avslutade ärenden. Kansliet genomför denna uppföljning i december varje år. Vid denna avstämning kontrollerar kansliet vilka ärenden som är öppna, hur länge de har varit öppna och huruvida de kan avsluta ärendena eller notera ungefär när i tid ärendena ska behandlas igen.

Den tredje kontrollen består av en ärendelista som kommunchefen har upprättat och som uppdateras löpande. Ärendelistan innehåller de uppdrag/beslut som fattas av såväl kommunfullmäktige som kommunstyrelsen. Ärendelistan aktualiseras på kommunchefens ledningsgruppsmöten med samtliga förvaltningschefer, där de tillsammans går igenom de ärenden som har uppkommit.

Ingen av ovan nämnda kontroller finns dokumenterade. Ingen av ovan nämnda kontroller redovisas till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen har därutöver inga dokumenterade eller systematiska rutiner för uppföljning av huruvida de övriga nämnderna i kommunen verkställer kommunfullmäktiges beslut som är av verkställighetskaraktär. Däremot sker det uppföljning, på förvaltningsnivå, av de beslut där det tydligt står att ärendet ska återrapporteras eller aktualiseras till kommunfullmäktige/kommunstyrelsen igen. Vid sådana tillfällen följer kansliet upp verkställigheten av besluten hos de andra nämnderna i enlighet med ovan nämnda kontroller.

2.1.1.1. Beredningsfristen för motioner och medborgarförslag

Av kommunfullmäktiges arbetsordning (antagen den 28 februari år 2011) framgår att kommunstyrelsen två gånger årligen ska redovisa de motioner och medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på kommunfullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober månad.

Under åren 2011 till och med år 2014 har det inte skett någon redovisning till kommunfullmäktige om huruvida det finns obesvarade medborgarförslag eller inte. De intervjuade anger att detta beror på att det inte lämnades in några medborgarförslag under denna period. Kommunens första medborgarförslag inlämnades under år 2015.

År 2014 skedde enbart en redovisning av obesvarade motioner vid ett tillfälle (i april månad). Vid detta tillfälle redovisades det att det inte fanns några obesvarade motioner. Från och med år 2011 till och med år 2013 har redovisning av obesvarade motioner skett i enlighet med kommunfullmäktiges arbetsordning (två gånger per år, på kommunfullmäktiges ordinarie möte i april och oktober månad). Vid dessa tillfällen redovisades det att det fanns cirka tre obesvarade motioner per redovisningstillfälle.

Kommunfullmäktigs presidium har fått i uppdrag att se över rutinerna för hantering av medborgarförslag och motioner. Presidiet har nyligen inlämnat ett förslag, som vid tidpunkten för granskningens genomförande håller på att arbetas in i kommunfullmäktiges arbetsordning.

2.1.2. Socialnämnden

Bevakning av ärenden inom socialnämndens område sker via bevakningsfunktionen i ärendehanteringssystemet, en manuell sortering/genomgång av akter i arkivet samt en årlig genomgång av bevakningslistan som finns i ärendehanteringssystemet. Brukligt är att när socialnämnden mottar ett ärende för handläggning från kommunfullmäktige så registreras handlingarna som ett öppet/pågående ärende (en eventuell bevakning sätts in i ärendehanteringssystemet) och sedan läggs den fysiska ärendeakten i en korg tillsammans med övriga pågående ärenden som ska beredas/handläggas av nämnden. I slutet av varje år går socialnämndens sekreterare igenom den bevakningslista som finns i ärendehanteringssystemet. De intervjuade anger att det inte finns så många öppna, ej avslutade, ärenden inom nämnden.

De intervjuade anger också att förvaltningen brukar aktualisera de ärenden som ännu inte har avslutats/som inkommit på de beredningsmöten som anordnas inför nämndsammanträden. Beredningsmötena framhålls utgöra ett bra forum för dialog och

uppföljning av ärenden. Vid denna avstämning kontrollerar sekreteraren vilka ärenden som är öppna, hur länge de har varit öppna och huruvida de kan avsluta ärendena eller notera ungefär när i tid ärendena ska behandlas igen.

Ingen av ovan nämnda kontroller finns dokumenterade. Ingen av ovan nämnda kontroller redovisas till nämnden.

Av intervjuerna framkommer det också information om att kommunstyrelsen oftast expedierar besluten/uppdragen till nämnden med tidsangivelser om när kommunstyrelsen behöver få tillbaka ärendet för beredning till kommunfullmäktige.

2.1.3. Barn- och utbildningsnämnden

Bevakning av ärenden inom barn- och utbildningsnämndens område sker via bevakningsfunktionen i ärendehanteringssystemet, uppbokning av ärenden på mötesdatum i ärendehanteringssystemet och en manuell sortering/genomgång av akter i arkivet. Brukligt är att när barn- och utbildningsnämnden mottar ett ärende för handläggning från kommunfullmäktige så registreras handlingarna som ett öppet/pågående ärende (en eventuell bevakning sätts in i ärendehanteringssystemet alternativt så registreras ärendet direkt på det mötesdatum som nämnden ska behandla ärendet) och sedan läggs den fysiska ärendeakten bland övriga pågående ärenden som ska beredas/handläggas av nämnden. De fysiska akterna för de ärenden som ännu inte har avslutats sorteras in på ett separat ställe i arkivet. Detta medför att nämndsekreteraren upplever sig ha en god överblick över hur många pågående ärenden det finns inom nämndens verksamhet.

De intervjuade beskriver att utbildningsförvaltningen har som rutin att följa upp antalet oavslutade ärenden i ärendehanteringssystemet någon gång per år.

Ingen av ovan nämnda kontroller finns dokumenterade. Ingen av ovan nämnda kontroller redovisas till nämnden.

2.1.4. Plan- och miljönämnden

Bevakning av ärenden inom plan- och miljönämnden sker via en bevakningslista i nämndens ärendehanteringssystem och genom en årlig avstämning av ärendebalansen i ärendehanteringssystemet. Bevakningslistan följs upp löpande av såväl sekreterare som respektive handläggare. Varje handläggare har en egen bevakningslista. För ett par år sedan upptäcktes det att det var många ärenden som låg öppna och oavslutade i systemet. Med anledning av detta har nämnden beslutat att inrätta ett kontrollmål i sin interna kontrollplan avseende en årlig avstämning av ärendebalansen. Förvaltningen följer således upp ärendebalansen en gång per år och redovisar sedan resultat till nämnden. Utöver detta följer även nämnden årligen upp handläggningstiden för bygglov inom sitt interna kontrollarbete.

Rutinen för bevakning och uppföljning av ärenden i ärendehanteringssystemet samt den årliga avstämningen av ärendebalansen finns inte dokumenterad.

De intervjuade anger att de inte har särskilt mycket ärenden i nämnden som är av uppdrags eller verkställighetskaraktär från kommunfullmäktige. Majoriteten av ärenden

som behandlas inom nämnden är kopplade till myndighetsärenden avseende exempelvis bygglov.

2.1.5. Kultur-, fritids- och tekniska nämnden

Bevakning av ärenden inom kultur-, fritids- och tekniska nämnden sker främst via en lista över pågående/aktuella ärenden. Denna lista redovisas till nämnden cirka tre till fyra gånger per år. Listan över pågående/aktuella ärenden aktualiseras på förvaltningsnivå ungefär en gång per månad. Nämndsekreteraren stämmer då av innehållet med de berörda tjänstemännen, exempelvis kulturchef och förvaltningschef med flera. Ibland aktualiseras även listan på presidiemöten. De intervjuade anger att nämnden inte använder sig av bevakningsfunktionen i ärendehanteringssystemet.

Rutinen att notera inkomna/pågående ärenden på bevakningslistan samt rutinen att bevakningslistan ska redovisas till nämnden regelbundet finns inte dokumenterad.

De intervjuade anger att de ibland får påminnelser via ärendehanteringssystemet eller via mejl från kansliet om ärenden som kommunstyrelsen vill ha till sig för beredning/beslut.

2.2. Resultat av ärendegranskning

I detta avsnitt redovisas resultatet av ärendegranskningen där vi följer upp i vilken utsträckning kommunfullmäktiges beslut har verkställts. Samtliga beslut som ingår i ärendegranskningen redovisas också separat i bilagda sammanställningar med en kommentar om aktuellt beslut är verkställt eller inte (se bilagor 1-5). I detta avsnitt redogör vi för alla de beslut som inte har verkställts samt de beslut som delvis har verkställts i tabellform. Vi redogör dock inte för samtliga beslut i texten, utan kommenterar enbart de beslut där det finns en förklaring kring varför besluten inte har verkställts eller enbart har verkställts till viss del. För att se mer detaljerad information om samtliga beslut, se bilagor 1-5.

Det totala antalet kommunfullmäktigebeslut av verkställighets- eller uppdragskaraktär som getts till kommunstyrelsen och nämnderna att verkställa under åren 2011-2014 uppgår till 24 stycken. Några av besluten berör flera av nämnderna. Således blir det totalt 43 stycken beslut att följa upp. Majoriteten av fattade beslut i kommunfullmäktige under denna period är inte av beslut av verkställighets- eller uppdragskaraktär, utan är beslut i form av fastställelse av taxor, avgifter, ersättningar, arvoden, antagande av detaljplaner med mera.

2.2.1. Kommunstyrelsen

Det totala antalet kommunfullmäktigebeslut av verkställighets- eller uppdragskaraktär som getts till kommunstyrelsen att verkställa under åren 2011-2014 uppgår till 22 stycken. Vid tidpunkten för granskningen har sammanlagt 20 av de 22 granskade besluten verkställts helt och 2 beslut har inte verkställts.

Beslut av verkställighets- eller uppdragskaraktär åren 2011-2014				
År	Verkställda	Delvis verkställda	Inte verkställda	Totalt
2011	6	-	1	7
2012	5	-	1	6
2013	4	-	-	4
2014	5	-	-	5
Totalt	20	-	2	22

Följande beslut har inte verkställts:

Ej verkställda beslut (se bilaga 1)
"Plan- och bygglovstaxa 2011" (se beslut från år 2011)
"Införandet av Lagen av valfrihetssystem (LOV)" (se beslut från år 2012)

Ärendet om plan- och bygglovstaxan återrapporterades aldrig till kommunstyrelsens arbetsutskott i enlighet med beslutet. Det har inte heller, vad vi kan se i dokumentationen, skett någon annan uppföljning av ärendet. Ärendet om införandet av LOV har inte heller redovisats till kommunfullmäktige i enlighet med beslutet. Ärendet redovisades till kommunfullmäktige vid ett tillfälle, därefter har det inte skett någon mer redovisning. Det finns inte heller någon annan dokumenterad uppföljning eller notering av att ärendet har behandlats/slutredovisats.

Bortsett från de två besluten som inte har verkställts så finns det i majoriteten av de granskade besluten dokumentation som styrker att ärendet har verkställts. I några fall finns det en dokumenterad uppföljning genom att ärendet har redovisats till kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller kommunstyrelsens arbetsutskott. I de allra flesta fall finns det dock exempelvis en färdig vision eller en ny delegationsordning som färdigställts i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.

2.2.2. Socialnämnden

Det totala antalet kommunfullmäktigebeslut av verkställighets- eller uppdragskaraktär som getts till socialnämnden att verkställa under åren 2011-2014 uppgår till sju stycken. Vid tidpunkten för granskningen har sammanlagt fem av de sju granskade besluten verkställts helt och två beslut har delvis verkställts.

Beslut av verkställighets- eller uppdragskaraktär åren 2011-2014				
År	Verkställda	Delvis verkställda	Inte verkställda	Totalt
2011	1	-	-	1
2012	1	1	-	2
2013	1	-	-	1
2014	2	1	-	3
Totalt	5	2	-	7

Följande beslut har delvis verkställts:

Delvis verkställda beslut (se bilaga 5)
"Införandet av Lagen av valfrihetssystem (LOV)" (Se beslut från år 2012)
"Resultatinformation 2014:1" (Se beslut från år 2014)

De två beslut som har bedömts vara delvis verkställda bedöms vara delvis verkställda på grund av att endast en del av beslutet har verkställts alternativt att vi inte har kunnat verifiera att hela beslutet har verkställts.

I beslutet om införandet av LOV gav kommunfullmäktige nämnden i uppdrag att genomföra de utredningar och fatta de beslut som behövs så att adekvat underlag finns för att införa LOV år 2013-2014. Därutöver fick nämnden i uppdrag att kontinuerligt avrapportera ärendet till kommunfullmäktige. Vi kan konstatera att nämnden har genomfört ett antal utredningar och behandlat frågan i nämnden vid ett par tillfällen. Däremot kan vi också konstatera att nämnden inte har avrapporterat ärendet till kommunfullmäktige i enlighet med beslutet.

I ärendet "Resultatinformation 2014:1" får nämnden i uppdrag att i kommande månadsuppföljningar fortlöpande redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att hålla sig inom sin budget. Om nämnden har svårt att hålla sin budget så får de dessutom i uppdrag att upprätta en handlingsplan hur de planerar att rätta till resultatet. Vi noterar att nämnden månatligen har redovisat sin budget och vilka åtgärder som vidtagits för att försöka hålla sin budget. Vi kan dock inte, i brist på dokumentation och på grund av personalomsättning, inte verifiera huruvida en handlingsplan har upprättats eller ej. Det kan vara så att nämnden inte behövde upprätta en handlingsplan, men i brist på

information/dokumentation så gör vi bedömningen att den delen av beslutet inte har verkställts.

I majoriteten av de granskade ärendena finns det dokumenterade uppföljningar eller annan dokumentation som verifierar att ärendet har verkställts.

2.2.3. *Barn- och utbildningsnämnden*

Det totala antalet kommunfullmäktigebeslut av verkställighets- eller uppdragskaraktär som getts till barn- och utbildningsnämnden att verkställa under åren 2011-2014 uppgår till fyra stycken. Vid tidpunkten för granskningen har ett av de fyra besluten verkställts helt, ett beslut har delvis verkställts och två beslut har inte verkställts.

Beslut av verkställighets- eller uppdragskaraktär åren 2011-2014				
År	Verkställda	Delvis verkställda	Inte verkställda	Totalt
2011	1	-	-	1
2012	-	-	-	-
2013	1	-	-	1
2014	1	-	1	2
Totalt	3	-	1	4

Följande beslut har inte verkställts:

Ej verkställda beslut (se bilaga 2)
"Översyn av den politiska organisationen" (se beslut från år 2014)

I beslutet i ärendet om "Översyn av den politiska organisationen" fick nämnderna i uppdrag att revidera sina delegationsordningar. Nämnden reviderade inte delegationsordningen med hänvisning till att nämnden bara några månader tidigare hade reviderat den. Det finns därutöver ingen information/dokumentation som verifierar att nämnden har meddelat kommunfullmäktige detta.

Majoriteten av de granskade ärendena inom barn- och utbildningsnämnden har verkställts. En generell iakttagelse som vi noterat i granskningen är att det ofta saknas en dokumenterad uppföljning av ärendena som tydliggör vad som har hänt med ärendet. På grund av detta kan det bitvis vara svårt att följa ärendenas gång och således beslutens verkställighet.

2.2.4. Plan- och miljönämnden

Det totala antalet kommunfullmäktigebeslut av verkställighets- eller uppdragskaraktär som getts till plan- och miljönämnden att verkställa under åren 2011-2014 uppgår till fyra stycken. Vid tidpunkten för granskningen har samtliga av de fyra besluten i verkställts helt.

Beslut av verkställighets- eller uppdragskaraktär åren 2011-2014				
År	Verkställda	Delvis verkställda	Inte verkställda	Totalt
2011	1	-	-	1
2012	-	-	-	-
2013	1	-	-	1
2014	2	-	-	2
Totalt	4	-	-	4

Samtliga granskade ärenden inom plan- och miljönämnden har verkställts. Vi kan också verifiera att besluten har verkställts genom att vi kunnat ta del av information och dokumentation som verifierar att besluten har verkställts.

Vi vill dock i sammanhanget lyfta fram att tre av fyra granskade beslut består av beslut om ekonomiska månadsuppföljningar och att nämnden ska upprätta handlingsplaner om nämnden inte klarar av att hålla budget. Vi har med anledning av detta svårt att göra någon bedömning av hur nämndens bevakning och verkställighet fungerar i stort för nämndens samlade verksamhet. Men det kan ändå ge oss viss indikation kring hur rutinerna efterlevs och hur verkställighet av kommunfullmäktiges beslut går till, om än begränsat till ett specifikt område.

2.2.5. Kultur-, fritids- och tekniska nämnden

Det totala antalet kommunfullmäktigebeslut av verkställighets- eller uppdragskaraktär som getts till kultur-, fritids- och tekniska nämnden att verkställa under åren 2011-2014 uppgår till sex stycken. Vid tidpunkten för granskningen har sammanlagt fyra av de sex granskade besluten verkställts helt och ett beslut har delvis verkställts.

Beslut av verkställighets- eller uppdragskaraktär åren 2011-2014				
År	Verkställda	Delvis verkställda	Inte verkställda	Totalt
2011	1	1	-	2
2012	-	-	-	-
2013	1	-	-	1
2014	3	-	-	3
Totalt	5	1	-	6

Följande beslut har delvis verkställts:

Delvis verkställda beslut (se bilaga 2)

”Svar på motion ang. uppförande av viltstängsel” (se beslut från år 2011)

Det beslut som har bedömts vara verkställt till viss del består av ett beslut där endast en del av beslutet har verkställts och där vi inte har kunnat verifiera att hela beslutet har verkställts genom dokumentation. Kommunfullmäktige gav kultur-, fritids- och tekniska nämnden i uppdrag att påpeka vikten av viltstängsel till trafikverket. Nämnden skulle därefter återrapportera ärendet till kommunstyrelsens arbetsutskott i september år 2011. De intervjuade anger att de har haft upp trafiksäkerhetsfrågor och vikten av viltstängsel i samtal med trafikverket ett flertal gånger. Vid dessa möten skrivs det alltid mötesanteckningar, där det då exempelvis dokumenteras att trafiksäkerhetsfrågor har diskuterats. Vi noterar dock att nämnden inte har återrapporterat ärendet till arbetsutskottet i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. Med anledning av detta konstateras det att ärendet enbart har verkställts till viss del.

Vi vill i sammanhanget också påpeka att fyra av sex beslut i består av beslut om ekonomiska månadsuppföljningar och att nämnden ska upprätta handlingsplaner om nämnden inte klarar av att hålla budget. Trots att majoriteten av de granskade besluten har verkställts så är det i ett fåtal ärenden som nämnden, via handlingarna i ärendeakterna eller annan dokumentation, kan verifiera detta. Vi har med anledning av detta svårt att göra någon bedömning av hur nämndens bevakning och verkställighet fungerar i stort för nämndens samlade verksamhet. Men det kan ändå ge oss viss indikation kring hur rutinerna efterlevs och hur verkställighet av kommunfullmäktiges beslut går till.

3. Revisionell bedömning

Revisionsfrågan som ska besvaras genom föreliggande granskning är:

Har kommunstyrelsen och nämnderna en ändamålsenlig och tillräcklig intern kontroll av att kommunfullmäktiges beslut verkställs?

I nedan avsnitt besvaras den övergripande revisionsfrågan per nämnd och kontrollmål.

3.1. Kommunstyrelsen

Sammanfattningsvis bedömer vi att kommunstyrelsen delvis har en ändamålsenlig och tillräcklig intern kontroll av att kommunfullmäktiges beslut verkställs. Vidare bedömer vi att det finns vissa förbättringsområden som kommunstyrelsen bör beakta.

Nedan utvecklar vi vår bedömning utifrån respektive kontrollmål.

3.1.1. Finns ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av verkställandet av kommunfullmäktiges beslut?

Vi bedömer att det delvis finns ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av att kommunfullmäktiges beslut verkställs. Vi grundar vår bedömning på att kommunstyrelsen, i sin helhet, inte följer upp huruvida kommunstyrelsen eller övriga nämnder verkställer kommunfullmäktiges beslut eller ej. Det är av vikt att kommunstyrelsen, i egenskap som kommunfullmäktiges verkställande organ och sett utifrån sin samordnande roll, säkerställer att kommunstyrelsen och nämnderna verkställer de beslut som de har i uppdrag att verkställa. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att utarbeta former för en systematisk uppföljning och bevakning av att fullmäktiges beslut verkställs. Detta kan med fördel genomföras inom ramen för kommunstyrelsens interna kontrollarbete.

Vi ser positivt på, och gör bedömningen, att förvaltningen har ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av att kommunfullmäktiges beslut verkställs på förvaltningsnivå. Vi rekommenderar dock att rutinerna formaliseras/dokumenteras för att ytterligare stärka den interna kontrollen.

3.1.2. Finns ändamålsenliga rutiner för uppföljning och bevakning av beredningsfristen för motioner och medborgarförslag?

Vi bedömer att det delvis finns ändamålsenliga rutiner för uppföljning och bevakning av beredningsfristen för motioner och medborgarförslag. Vi grundar vår bedömning på att kommunstyrelsen inte fullt ut efterlever kommunfullmäktiges arbetsordning avseende redovisning av beredningsfristen för medborgarförslag och motioner. Vi bedömer att det inte är ändamålsenligt att kommunstyrelsen inte har följt upp beredningsfristen för medborgarförslag under åren 2011 – 2014, trots att det inte har inkommit några medborgarförslag under denna period. Vi bedömer att det är av vikt att kommunstyrelsen säkerställer att kommunfullmäktiges arbetsordning efterlevs. Om medborgarförslag inte har inkommit under en flerårsperiod kan det även vara aktuellt för kommunstyrelsen att följa upp och analysera vad detta beror på. Detta för att säkerställa att medborgarna får

ändamålsenlig information, och uppmärksammas på, möjligheten att lämna medborgarförslag. Vidare bedömer vi att det inte fullt ut är ändamålsenligt att kommunstyrelsen enbart har följt upp beredningsfristen av motioner en gång under år 2014.

Kommunstyrelsen bör säkerställa att det finns ändamålsenliga rutiner för uppföljning och bevakning av beredningsfristen för motioner och medborgarförslag, samt att dessa efterlevs.

3.1.3. *Har de beslut som fattats av kommunfullmäktige och som föranleder en åtgärd eller som ger ett uppdrag till den kommunala organisationen verkställts?*

Vi konstaterar att 20 av totalt 22 beslut som kommunstyrelsen har fått från kommunfullmäktige att verkställa under åren 2011-2014, har verkställts. Vi ser också positivt på att det i majoriteten av ärendena finns dokumenterade uppföljningar som registrerats i ärendeakten, vilket gör det möjligt för oss att följa ärendets gång.

3.2. *Socialnämnden*

Sammanfattningsvis bedömer vi att socialnämnden delvis har en ändamålsenlig och tillräcklig intern kontroll av att kommunfullmäktiges beslut verkställs. Vi bedömer dock också att det finns vissa förbättringsområden som nämnden bör beakta.

Nedan utvecklar vi vår bedömning utifrån respektive kontrollmål.

3.2.1. *Finns ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av verkställandet av kommunfullmäktiges beslut?*

Vi bedömer att socialnämnden delvis har ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av att kommunfullmäktiges beslut verkställs. Vi grundar vår bedömning på att socialnämnden, i sin helhet, inte följer upp huruvida nämnden verkställer kommunfullmäktiges beslut eller inte. Vi ser dock positivt på, och gör bedömningen, att förvaltningen har ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av att kommunfullmäktiges beslut verkställs på förvaltningsnivå. Vi rekommenderar dock att rutinerna formaliseras/dokumenteras för att ytterligare stärka den interna kontrollen. Vi rekommenderar också socialnämnden att säkerställa att nämnden i sin helhet får ta del av en mer systematisk uppföljning av vilka ärenden som nämnden har att verkställa. Uppföljningen kan med fördel göras inom ramen för nämndens interna kontrollarbete.

3.2.2. *Har de beslut som fattats av kommunfullmäktige och som föranleder en åtgärd eller som ger ett uppdrag till den kommunala organisationen verkställts?*

Vi konstaterar att fem av totalt sju beslut som socialnämnden har fått från kommunfullmäktige att verkställa under åren 2011-2014, har verkställts.

Samtidigt konstaterar vi också att antal ärenden under granskad period är relativt litet. Antal beslut som socialnämnden har fått av kommunfullmäktige att verkställa inom denna period utgörs av sju beslut. Detta kan därmed inte anses vara representativt för hela nämndens verksamhet, men det kan ändå ge oss en viss indikation om hur rutinerna efterlevs och hur verkställighet av kommunfullmäktiges beslut går till.

Vi ser positivt på att det i majoriteten av de granskade ärendena finns dokumenterade uppföljningar eller annan dokumentation som verifierar att ärendet har verkställts.

3.3. Barn- och utbildningsnämnden

Sammanfattningsvis bedömer vi att barn- och utbildningsnämnden delvis har en ändamålsenlig och tillräcklig intern kontroll av att kommunfullmäktiges beslut verkställs. Vi bedömer att det finns vissa förbättringsområden som nämnden bör beakta.

Nedan utvecklar vi vår bedömning utifrån respektive kontrollmål.

3.3.1. Finns ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av verkställandet av kommunfullmäktiges beslut?

Vi bedömer att barn- och utbildningsnämnden delvis har ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av att kommunfullmäktiges beslut verkställs. Vi grundar vår bedömning på att nämnden, i sin helhet, inte följer upp huruvida nämnden verkställer fullmäktiges beslut eller inte. Vi ser dock positivt på, och gör bedömningen att, förvaltningen har ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av att kommunfullmäktiges beslut verkställs på förvaltningsnivå. Vi rekommenderar dock att rutinerna formaliseras/dokumenteras för att ytterligare stärka den interna kontrollen.

Vi rekommenderar också barn- och utbildningsnämnden att säkerställa att nämnden i sin helhet får ta del av en mer systematisk uppföljning av vilka ärenden som nämnden har att verkställa. Uppföljningen kan med fördel göras inom ramen för nämndens interna kontrollarbete.

3.3.2. Har de beslut som fattats av kommunfullmäktige och som föranleder en åtgärd eller som ger ett uppdrag till den kommunala organisationen verkställts?

Vi konstaterar att tre av totalt fyra beslut som barn- och utbildningsnämnden har fått från kommunfullmäktige att verkställa under åren 2011-2014, har verkställts. Samtidigt konstaterar vi också att antal ärenden under granskad period är relativt litet. Antal beslut som barn- och utbildningsnämnden har fått av kommunfullmäktige att verkställa inom denna period utgörs av fyra beslut. Detta kan därmed inte anses vara representativt för hela nämndens verksamhet, men det kan ändå ge oss en viss indikation om hur rutinerna efterlevs och hur verkställighet av kommunfullmäktiges beslut går till.

Vidare gör vi bedömningen att det inte är ändamålsenligt att det generellt sett finns få dokumenterade uppföljningar eller annan dokumentation som verifierar vad som har hänt med de granskade ärendena efter det att kommunfullmäktige gav nämnden uppdraget.

3.4. Plan- och miljönämnden

Sammanfattningsvis bedömer vi att plan- och miljönämnden i huvudsak har en ändamålsenlig och tillräcklig intern kontroll av att kommunfullmäktiges beslut verkställs. Vi bedömer dock också att det finns vissa förbättringsområden som nämnden bör beakta.

Nedan utvecklar vi vår bedömning utifrån respektive kontrollmål.

3.4.1. Finns ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av verkställandet av kommunfullmäktiges beslut?

Vi bedömer att plan- och miljönämnden i huvudsak har ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av verkställandet av kommunfullmäktiges beslut. Vi grundar vår bedömning på att nämnden årligen tar del av en systematisk uppföljning över öppna, ej avslutade, ärenden och att förvaltningen har ändamålsenliga rutiner för uppföljning och bevakning i det löpande arbetet. Vi rekommenderar dock nämnden att dokumentera rutinerna för uppföljning och bevakning för att ytterligare förbättra den interna kontrollen.

3.4.2. Har de beslut som fattats av kommunfullmäktige och som föranleder en åtgärd eller som ger ett uppdrag till den kommunala organisationen verkställts?

Vi konstaterar att samtliga som plan- och miljönämnden har fått från kommunfullmäktige att verkställa under åren 2011-2014, har verkställts.

Samtidigt konstaterar vi också att antalet beslut under granskad period är relativt litet. Antal beslut som plan- och miljönämnden har fått av kommunfullmäktige att verkställa inom denna period utgörs av fyra beslut. Detta kan därmed inte anses vara representativt för hela nämndens verksamhet, men det kan ändå ge oss en viss indikation om hur rutinerna efterlevs och hur verkställighet av kommunfullmäktiges beslut går till.

Vidare gör vi bedömningen att det inte är ändamålsenligt att det generellt sett finns få dokumenterade uppföljningar eller annan dokumentation som verifierar vad som har hänt med ärendena efter det att kommunfullmäktige gav nämnden uppdraget.

3.5. Kultur-, fritids- och tekniska nämnden

Sammanfattningsvis bedömer vi att kultur-, fritids-, och tekniska nämnden i huvudsak har ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av verkställandet av kommunfullmäktiges beslut. Vi bedömer dock också att det finns vissa förbättringsområden som nämnden bör beakta.

Nedan utvecklar vi vår bedömning utifrån respektive kontrollmål.

3.5.1. Finns ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av verkställandet av kommunfullmäktiges beslut?

Vi bedömer att kultur-, fritids-, och tekniska nämnden i huvudsak har ändamålsenliga rutiner för uppföljning och kontroll av verkställandet av kommunfullmäktiges beslut. Vi grundar vår bedömning på att nämnden flera gånger årligen tar del av en systematisk uppföljning över öppna, ej avslutade, ärenden och att förvaltningen har ändamålsenliga rutiner för uppföljning och bevakning i det löpande arbetet.

Vi rekommenderar nämnden att dokumentera rutinerna för uppföljning och bevakning för att ytterligare förbättra den interna kontrollen. Uppföljningen kan med fördel göras inom ramen för nämndens interna kontrollarbete.

3.5.2. *Har de beslut som fattats av kommunfullmäktige och som föranleder en åtgärd eller som ger ett uppdrag till den kommunala organisationen verkställts?*

Vi konstaterar att fyra av totalt sex beslut som kultur-, fritids-, och tekniska nämnden har fått från kommunfullmäktige att verkställa under åren 2011-2014, har verkställts.

Samtidigt konstaterar vi också att antalet beslut inom granskad period är relativt litet. Antal beslut som kultur-, fritids-, och tekniska nämnden har fått av kommunfullmäktige att verkställa inom denna period utgörs av sex beslut. Detta kan därmed inte anses vara representativt för hela nämndens verksamhet, men det kan ändå ge oss en viss indikation om hur rutinerna efterlevs och hur verkställighet av kommunfullmäktiges beslut går till.

Vidare gör vi bedömningen att det inte är ändamålsenligt att det generellt sett finns få dokumenterade uppföljningar eller annan dokumentation som verifierar vad som har hänt med ärendena efter det att kommunfullmäktige gav nämnden uppdraget.

2016-06-10

Sandra Marcusson

Projektledare